

NOTAT

Dato: 1. juni 2006
Kontor: Internationalt kontor
J.nr.: 2006/4050-798

Bidrag til samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) og møde i det blandede udvalg med deltagelse henholdsvis af Norge og Island og af Schweiz den 1.-2. juni 2006

Dagsordenspunkt 27): Opfølgning på Hampton Court: Orientering fra Kommissionen

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé:

Der er tale om et nyt punkt, som formandskabet netop har sat på dagsordenen for rådsmødet. Kommissionen forventes at orientere om opfølgningen på Hampton Court-initiativet om en global tilgang til migration og gennemførslen af den samlede migrationsstrategi med fokus på Afrika og Middelhavsområdet, som Det Europæiske Råd (DER) godkendte på sit møde den 15.-16. december 2005. Kommissionen forventes at have særlig fokus på Spaniens og Maltas henvendelser til EU's grænseagentur, Frontex, hvori der anmodes om assistance til at håndtere den stigende ulovlige indvandring fra Afrika til henholdsvis De Kanariske Øer og Malta. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Regeringen er generelt positiv over for drøftelserne om en global tilgang til migration med særlig fokus på Afrika.

1. Baggrund

Kommissionen gennemførte i perioden 7.-11. oktober 2005 en teknisk mission til Marokko, herunder med besøg i de spanske områder Ceuta og Melilla. Kommissionens generelle vurdering af situationen er, at både Marokko og EU bliver mødt af stigende indvandringspres fra Afrika, og at dette pres formentlig vil stige i de kommende år. Det er yderligere vurderingen, at både Marokko og Spanien har gjort store bestræbelser for at kontrollere situationen, men at der er et tvingende behov for, at EU øger sin indsats i området.

Som opfølgning herpå og på drøftelserne på det uformelle møde blandt EU's stats- og regeringschefer den 27. oktober 2005 i Hampton Court og drøftelser på rådsmødet for retlige og indre anliggender den 1. december 2005 vedtog Det Europæiske Råd (DER) den 15.-16. december 2005 en samlet migrationsstrategi med prioriterede aktioner med fokus på Afrika og Middelhavsområdet, der indeholder en lang række prioriterede tiltag fra EU's side på området.

På rådsmødet den 27.-28. april 2006 *orienterede* Kommissionen om de aktiviteter, der er iværksat for at gennemføre ovennævnte migrationsstrategi.

På rådsmødet den 1.-2. juni 2006 forventes Kommissionen primært at orientere om den seneste situation i Middelhavsområdet, herunder om henvendelser fra Spanien og Malta, der gennem EU's grænseagentur Frontex har anmodet om bistand i forbindelse med et stærkt forøget antal ulovlige indvandrere fra Afrika. Det bemærkes, at formandskabet først den 29. maj 2006 oplyste, at det er besluttet at sætte punktet på dagsordenen for rådsmødet.

2. Formål og indhold

DER-konklusionerne fra 15.-16. december 2005 indeholder en samlet migrationsstrategi med fokus på de udfordringer, som den ulovlige og lovlige indvandring fra Afrika og middelhavsområdet skaber. Strategien fokuserer på tre hovedområder: Det operative samarbejde mellem medlemsstaterne, dialog og samarbejde med Afrika og samarbejde med nabolande.

Vedrørende samarbejdet med Afrika fokuserer strategien på en regional tilgang til landene syd for Sahara og på en målrettet indsats over for de enkelte oprindelseslande og nabolandene til flygtninge-producerende lande, herunder Tanzania, hvor der skal gennemføres et regionalt pilotbeskyttelsesprogram.

Vedrørende samarbejdet med EU's nabolande koncentrerer strategien sig om samarbejdet med transitlande i Nordafrika - med Marokko, Algeriet og Libyen som de prioriterede lande. Samarbejdet vil tage udgangspunkt i det allerede etablerede samarbejde med middelhavslandene med fokus på udvekslinger af erfaringer samt afholdelse af en konference med deltagelse på ministerniveau fra Euromed-landene og EU-landene i 2006.

Vedrørende samarbejdet mellem EU-landene fokuserer strategien på indsamling af efterretninger om ulovlig indvandring samt overvejelser om, hvordan samarbejdet mellem EU-landene kan forbedres blandt andet gennem Grænsekontrolagenturet (FRONTEX). Endvidere er der lagt op til en undersøgelse af den tekniske gennemførlighed af et grænsekontrollsystem, der dækker hele EU's sydlige søgrænse og Middelhavet, samt muligheden for etablering af eksperthold, der kan yde bistand i tilfælde af masseindstrømning af ulovlige indvandrere.

Siden vedtagelsen af DER-konklusionerne er der lavet et omfattende arbejde i EU for at følge op på strategien, og Kommissionen har taget initiativ til at udarbejde et udkast til en handlingsplan med angivelse af en række aktiviteter til opfølgning af DER-konklusionerne og den vedlagte strategi.

På baggrund af den seneste tids stigende indvandringspres, primært på De Kanariske Øer og Malta, har Spanien og Malta gennem EU's grænseagentur, Frontex, anmodet om bistand fra medlemslandene.

Det er første gang, at Frontex påtager sig rollen som koordinator for operationer af denne type. Det fremgår af artikel 2, stk. 2, punkt e) og artikel 8 i forordningen om oprettelse af

Frontex, at en eller flere medlemsstater, der står i en situation, der kræver øget teknisk og operativ bistand, kan anmode agenturet om bistand for at kunne opfylde deres forpligtelser vedrørende kontrol og overvågning af de ydre grænser. Agenturet kan arrangere den nødvendige tekniske og operative bistand til den eller de anmodende medlemsstater.

Det bemærkes, at Danmark ikke deltog i vedtagelsen af Rådets beslutning om etablering af Frontex (Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004 af 26. oktober 2004), idet beslutningen var omfattet af det danske forbehold for retlige og indre anliggender. Da beslutningen udgjorde en videreudvikling af Schengen-reglerne, har Danmark imidlertid i medfør af artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling truffet afgørelse om at gennemføre beslutningen i dansk ret. Danmark deltager på denne baggrund i Frontex på mellemstatsligt grundlag.

De spanske myndigheder oplyste den 30. maj 2006, at antallet af ankomne illegale indvandrere til De Kanariske Øer i 2006 allerede er oversteget 8000 personer. Videre blev oplyst, at der, alene den 29. maj 2006, ankom 733 illegale indvandrere i 11 både, hvilket er det højeste antal ankomne indvandrere på én dag.

Ressourcerne, der efterspørges af Spanien og Malta, omfatter blandt andet operationelt udstyr såsom patruljeringskibe og fly, redningshelikoptere og mobile radarer, men også sagsbehandlerkapacitet, herunder til gennemførelse af asylinterviews, kortlægning af rejseruter og planlægning af hjemsendelser. Der efterspørges desuden information om oprindelseslande og transitlande.

Udover anmodningerne om bistand til medlemslandene har Frontex, Kommissionen og Spanien afholdt møde med ni EU-landes ambassader (UK, Frankrig, Tyskland, Italien, Grækenland, Portugal, Nederlandene, Østrig og Finland) i Madrid den 29. maj 2006. På mødet blev en forestående operation ved De Kanariske Øer (Operation Lifeguard) diskuteret med spansk anmodning om støtte fra de tilstedeværende til grænseovervågningen ved De Kanariske Øer. Visse lande gav på mødet tilsagn om støtte i form af fartøjer og/eller eksperter, men andre lande endnu ikke har taget stilling til dette.

Frontex har videre iværksat en fact-finding mission til De Kanariske Øer den 30. og 31. maj 2006 og til Malta i begyndelsen af juni 2006. Fact-finding missionerne forventes at afklare det nærmere omfang af behovet for assistance. Når disse fact-finding missioner er afsluttede, vil der blive afholdt en konference mellem medlemsstaterne og Frontex for at koordinere de modtagne tilbud om assistance.

Danmark skal inden henholdsvis den 2. juni 2006 (Spanien) og 9. juni 2006 (Malta) meddele Frontex, hvorvidt og i hvilket omfang Danmark eventuelt kan bidrage.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Orienteringen vil ikke have konsekvenser for dansk ret.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for drøftelserne om en global tilgang til migration med særlig fokus på Afrika.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

De øvrige medlemslande forventes at være positive over for det arbejde, der pågår for at sikre en opfølgning på Hampton Court og gennemførelsen af DER-konklusionerne fra 15.-16. december 2005 og den vedtagne strategi.

De øvrige medlemslande forventes som udgangspunkt at være positive over for Spaniens og Maltas henvendelser til Frontex.

6. Høring

Sagen er sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) forud for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 1. og 2. juni 2006.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Da der ikke er tale om en retsakt, har nærhedsprincippet ikke relevans for sagen.

9. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Gennemførelse af konkrete forslag i en eventuel handlingsplan vil dog kunne medføre finansielle konsekvenser, der forudsættes afholdt over EU's budget.

Eventuelle udgifter forbundet med dansk bistand til de anmodende lande, herunder udstationering af danske eksperter, der ikke i et vist omfang refunderes af Frontex eller de anmodende lande, forudsættes dækket af eksisterende bevillinger.

Sagen skønnes endvidere hverken at have samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen blev *senest* forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. april 2006 til orientering.